

V o r a   M a r

C A D E - P E G U E R A

A B R I L 1 9 7 6

primera pàgina

"o unió... o desastre"

La primavera ha estat sempre l'estació de l'optimisme, de la bellesa, de l'esperança, de la renovació. Ens n'ofereix un bon mirall la Mare Naturalesa: les flors esclaten pels jardins i les bardisses, les espigues agafen cos, els ocells cerquen parella, retornen les oronelles.

Amb això, la Natura ens ensenya, abans que tot, que està ben organitzada. Els bladars es convertiran en rostolls a l'estiu, els arbres romandran calbs a la tardor, les pluges de l'hivern faran possible que per les branques i sementers torni somriure la primavera...

Potser alguns dels nostres lectors diran que això és poesia inútil i barata, que a Peguera la primavera és esperada amb il·lusió perquè ens porta sol i turistes, lo qual vol dir: divises, que és lo únic que umpl el gavatx. I lo bo és que els qui pensen així no solen esser precisament els qui tenen el gavatx més buit.

Sembla que enguany la primavera no es presenta massa esperançadora per les empreses turístiques, sobre tot per les que, sense haver après a nedar, es llançaren a l'aigua sense salvavides, o amb un salvavides tan poc consistent que es comença a desinflar. Fins i tot els més curts de vista, s'estan donant compte de que ha arribat l'època de les "vaques magres", i en pagarem tots les conseqüències per haver-nos deixat dur per la improvisació i per no haver estat previsors en temps de l'abundor de les "vaques grasses".

¿Qui en té la culpa d'aquesta situació? En primer lloc, diríem que l'Administració, que per raons purament polítiques només s'ha preocupat d'obrir les portes perquè venguessin molts de turistes a comprovar que aquí hi havia pau, o al manco orde públic. No s'ha preocupat, en canvi, d'assentar l'economia nacional damunt fonaments més sòlids, ni de planificar racionalment la construcció i un mínim de respecte a la naturalesa, ni tan sols d'afavorir l'hoteleria com a qualsevol indústria exportadora.

També en són culpables els tristament famosos "tour-operators", que són els que fins ara han tengut la pella pel mànec i han imposat condicions unilaterals i preus que fan rialles (o plorera, segons de quin costat es miri). I també en són culpables els empresaris, que s'han deixat enlluernar davant els hotels plens, sense pensar que la Seu no va esser construïda per omplir-la d'ous.

En definitiva: és tota una cadena d'abusos, d'inconsciència, de beccades i d'interessos creats, que va de dalt abaix. A la darrera baula, com és natural, estan els treballadors, que no estan preparats, ni culturalment, ni professionalment, ni econòmicament, per poder-se defensar. Però això sí: lo que no consegueix la força del poder i del càlcul ho consegueix la força de la necessitat. I els treballadors s'han unit per estirar la cadena en sentit contrari, que és l'única forma de que no quedi baldera. Com a conseqüència, els empresaris s'han començat a donar compte de que també els és necessari sortir del seu individualisme i unir-se per defensar-se dels qui estan a dalt, en lloc de seguir exercint una competència deslleial entre ells mateixos i apel·lant al recurs fàcil de fer-ho pagar als més dèbils, que sempre són els qui estan a baix.

Potser d'aquí a un parell d'anys podrem jutjar amb plena objectivitat l'actual situació de crisi i de reivindicacions obreres. Potser a la llarga serà positiva, si es consegueix donar una primera passa cap a un estat de coses més just i, com la Naturalesa, més ben organitzat.

Aquesta passa l'ha definida el mateix President del Foment del Turisme de Mallorca: O unió, o desastre.

ayer

2

y

hoy

DON GUILLEM ROCA HA MORT

Es dolorós fet va ocórrer es passat dia 19 de març. Don Guillem Roca Waring era es seu nom complet. Per alguns era conegut p'es popular nom de "es senyor de Son Peguerí", però p'es més vells d'es lloc mos bastava dir "don Guiem", a seques, i ja sabíem de qui se tractava.

Si mos remuntam a 40 ò 50 anys enrere i feim una mica de repàs de sa seva història, veurem que va esser un d'ets homos més importants d'es nostro lloc, en lo que afecta a n'es seu naixement com a comunitat. Però per desgràcia, un d'es mals d'es nostro temps és que solem esser oblidats, desagraïts, i no sabem, o no volem, valorar lo molt que feren es nostros avantpassats.

Peguerí de rel enfonsada, D. Guillem era nét d'aquell famós D. Enri que Waring, que en es segle passat va comprar sa possessió de Peguera. Ad vocat de professió, promotor urbanístic, creador de grans negocis a distints punts de Mallorca, se va caracterisar sempre com homo inquiet i gran lluitador.

Lo primer que D. Guiem va urbanisar (millor dit, va vendre trossos de terra) varen esser unes vuit o nou quarterades de terreny que comprèn des d'es Torrentó d'es Malgrat fins en es creuer de Cala Fornells, i des de sa carretera fins a Sa Tanca. Això va començar més o manco a partir de l'any 1928. Després, a partir de l'any 1940, va començar a vendre parcelles en es Pla de Peguera, i a continuació gran part de sa garriga de Na Marió, que avui està conceptuada sa zona residencial més important d'es nostro lloc.

També era agricultor. En Miquel Tonet va esser durant més de vint anys es seu majoral i administrador de sa finca. Diu En Tonet que era un homo que hi tenia molt de gust, i que ells dos sempre se varen entendre molt bé. "Qui ho ha vist i ho veu!", deia tot trist, s'altre dia, En Miquel Tonet; se referia, és clar, a Son Peguerí de quan ell ho cultivava.

Son Peguerí tenia, a sa seva gran garriga de Na Marió, una de ses caceres millors de tots aquells entorns, protegida d'es vents d'es Nord i totalment orientada a sa sortida d'es sol, i uns baixos molt poblats d'abres, mates, etc. Era un lloc ideal per conills, llebres, perdius i cegues. Segons conta En Tonet, D. Guiem va fer importar unes 200 perdius de sa millor raça, i les va amollar dins sa garriga de Na Marió. Clar que, en aquell temps, tots es sementers se sembraven ben sembrats, i naturalment ets animalets, sobretot es conills, tenien molt de menjar i re produïen més ("En aquell temps era un gust, ara fa plorera!", diu tot trist En Miquel Tonet). D. Guiem va importar de sa Península aquelles 200 perdius no solament perque hi hagués més caça, sinó més que res per fomentar, revalorisar i reforçar sa raça de sa fauna de Son Peguerí.

Tenc entès també que D. Guiem va esser un homo que en es seu temps va destacar molt dins sa política; però d'això, en tot cas, VORA MAR ja en parlarà en una altra ocasió. Com a bon catòlic que era, hi cap dir també que sa primera Capelleta que va existir a Peguera per dir missa a sa comunitat d'es nostro lloc, la va cedir ell. Estava situada entre S'Hort i sa paret de Sa Tanca. Per aquells que no eren aquí en aquell temps, que són molts, diré que s'edifici encara existeix, vora es carrer Eucaliptus, uns 50 m. abans d'arribar a s'Hostal S'Olivera.

VORA MAR s'honra en dedicar-li aquest espai. Aquí queden apuntades algunes coses de lo que va esser aquell gran home, don Guillem Roca Waring, que mos va dir per sempre: Adéu!

A. C. S.

PROGRAMA DE SEMANA SANTA Y PASCUA

11 de abril - DOMINGO DE RAMOS:

A las 11 h.- Bendición de ramos, procesión y Misa.

14 de abril - MIERCOLES SANTO:

A las 20'30- Celebración Comunitaria de la Penitencia.

15 de abril - JUEVES SANTO:

A las 16 h.- Misa vespertina de la Cena del Señor.

16 de abril - VIERNES SANTO:

A las 16 h.- Celebración Litúrgica de la Pasión del Señor.

17 de abril - SABADO SANTO:

A las 22 h.- Vigilia Pascual y Misa de la Resurrección.

DOMINGO 25 DE ABRIL: FIESTA DEL SANTO CRISTO DE PEGUERA

A las 16 h.- Misa concelebrada, durante la cual y al final de la misma, interpretará diversas canciones el GRUPO MUSICAL

"COP D'ESCODRA", del "Coll d'En Rebassa"

(Este Grupo está formado por unos 30 elementos, entre orquesta y coro, y posee un extenso repertorio de canciones: litúrgicas, modernas, folk, espirituales negros, etc. Se han brindado generosamente a actuar en nuestra Parroquia).

P R O G R A M A :

- 1) MISA: "Cantem amb alegria" (*Orpí - Martorell*)
 "Guardau-me, Déu meu" (*Salm - Martorell*)
 "Glòria, glòria, al.lleluia" (*popular*)
 "Crist convida els cristians" (*Orpí - Martorell*)
 "Sant, Sant, Sant" (*Martorell*)
 "Sigui la pau amb nosaltres" (*popular*)
 "Exultem d'alegria" (*Orpí - Martorell*)
 "Gràcies, Senyor que ens dau la vida" (*Orpí-Terry*)
 "Crist ha ressuscitat" (*Martorell*)
- 2) CONCERT: "Vaixell de Grècia" (*Lluís Llach*)
 "Tots som germans"
 "Cantaré para ti"
 "Viva la gente"
 "Cal que neixin flors" (*Lluís Llach*)
 "Digau-me per què"
 "Soy feliz"

Molts d'anys!

VIAJE DE PROMOCION TURISTICA
A ALEMANIA Y SUIZA - AÑO 1976

Según se viene haciendo desde hace algunos años, los representantes del Ayuntamiento de Calviá y de las Asociaciones de Vecinos de Peguera y Palma Nova han llevado a cabo durante los pasados días del 21 al 27 de marzo el primero de los viajes de Promoción Turística del término municipal programados para la presente temporada.

Las ciudades que han sido visitadas en esta primera fase han sido las de Franckfurt, Dusseldorf y Essen en Alemania, y Zurich en Suiza. Las representaciones se integraban de la siguiente manera: Por el Ayuntamiento de Calviá, su concejal D. Andrés Pizá; por la Asociación de Vecinos de Peguera, D. Sebastián Jordana, D. Juan Marí, D. Miguel Gayá y D. Guillermo Gayá; por la Asociación de Vecinos de Palma Nova, D. José Schmidt y D. Juan Caldentey. Los gastos devengados han sido suplidos por el Ayuntamiento de Calviá y ambas Asociaciones, conjuntamente con la Asociación de Vecinos de Santa Ponça.

La actividad desarrollada por la comisión y las impresiones recogidas en los diferentes lugares visitados se concretan en lo siguiente:

F R A N K F U R T

ACTIVIDAD

Se dispuso una recepción en el Hotel Intercontinental, a la que asistieron unos 40 directores y altos cargos de agencias de viajes vinculadas al "Tour Operator" NEEKERMAN, y cuatro periodistas de la prensa local.

Durante la reunión se exhibió a los asistentes un reciente film del Fomento del Turismo de Mallorca, cedido gentilmente para este fin, y un carrusel de 80 diapositivas de todas las playas del término de Calviá; se pronunció una salutación de bienvenida a los invitados y se dio lectura al escrito que se incluirá al final de este informe; se obsequió a la concurrencia con un "cocktail" seguido de un "buffet" frío y caliente. Al final del acto se ofreció a los interesados, además de toda suerte de información verbal, folletos y "posters" editados por las Asociaciones y hoteleros del municipio.

Asistió al "cocktail" D. Jorge Brandts Bordonave, Delegado de la oficina en Frankfurt del Ministerio Español de Información y Turismo.

Se distribuyó posteriormente a domicilio, a varias agencias y a la propia oficina del Ministerio, folletos y "posters" de propaganda.

IMPRESIONES

Caída en las ventas de viajes a Mallorca, en una magnitud que oscila entre un 10 a un 20%, según diferentes agencias.

Sentimiento, en el ambiente, de que Mallorca no está de moda este año en la zona, y consecuente falta de interés, por tanto, de los vendedores por la Isla.

Marcado interés del público por visitar, al parecer, Grecia y Túnez.

Poca inquietud de los profesionales del turismo por los inconvenientes que puedan comportar a su negocio los acontecimientos de tipo político que puedan tener lugar en España.

Mayor preocupación, sin ser excesiva, por los hechos de carácter laboral en el ámbito de la hostelería mallorquina, que pueden traer consigo incomodidades a la clientela

Poco interés, en general, por obtener material de propaganda, excepto por el Delegado del Ministerio, que acusó la falta específica de folletos de los hoteles de Mallorca. La oficina del Ministerio fue objeto de un atentado el pasado mes de noviembre.

Informe

D U S S E L D O R F

ACTIVIDAD

Recepción en el Hotel Hilton, a la que asistieron 42 directores y ejecutivos de agencias representantes de la mayoría de firmas del negocio de viajes de la ciudad y área de influencia, y tres periodistas de la prensa local; todos ellos invitados por medio de HOTEL AGENT de Dusseldorf.

Exhibición del carrusel de diapositivas, salutación y lectura del escrito del cual se hará posterior mérito, entrega del material de propaganda y de libros y otros obsequios traídos a propósito desde Mallorca.

Los asistentes fueron agasajados con un "cocktail" y una cena formal, a la que fue debidamente invitado el Delegado de la Oficina del Ministerio de aquella ciudad.

IMPRESIONES

Mejor calidad de audiencia que en Frankfurt, más representación y diversidad.

Ambiente menos deprimido que en Frankfurt; niveles de venta que, sin ser buenos, no eran tan malos; por excepción, una agencia afirmó que sus ventas excedían en este año a las del pasado para igual fecha en un 27%.

Mayor preocupación, sin ser excesiva, por los acontecimientos de tipo político-social y laboral que puedan afectar al Turismo en Mallorca.

Total ausencia de propaganda relativa a España en general y a Mallorca en particular, en los escaparates de las tiendas de venta de viajes; si acaso algún esporádico rótulo manuscrito, ofreciendo camas libres para Mallorca la semana de Pascua.

Pintadas en español sobre asuntos políticos relativos a nuestra Nación, en algunas paredes y tapias.

Insistencia de la preferencia del público por Grecia y Túnez.

Rumor de que algunos grandes Tour Operadores reducirán drásticamente su contratación de camas en Mallorca, para el próximo año.

E S S E N

ACTIVIDAD E IMPRESIONES

Visita y aportación de acopio de material de propaganda del término y sus hoteles al pabellón de la "EXPOTUR" del Ministerio de Información y Turismo, instalado en la Feria de Muestras sobre "Camping" y "Caravaning" que se celebra en aquella ciudad. El "buró" destinado a Baleares, de la "EXPOTUR", es atendido por personal dependiente del Fomento del Turismo de Mallorca.

El pabellón de España es, con mucho, el mayor, el más representativo y el mejor de todos cuantos países tenían allí "stand".

Según testimonio, la solicitud de información, en el departamento de Baleares, se producía a un nivel aceptable, aun cuando por paradoja, tratándose de una Feria Monográfica, no se evacuaban las consultas sobre temas campistas relativos a la Provincia, por inexistencia de instalaciones de este tipo.

Para finalizar, cabe destacar la falta de atención, al menos para

con la comisión de Calviá, por parte del personal que atendía al servicio del bar instalado en el Pabellón Español.

ZURICH

ACTIVIDAD E IMPRESIONES

El motivo del desplazamiento a esa ciudad fue el intentar las conexiones posibles que permitieran incluirla en el itinerario de la segunda fase de la promoción toda vez que la recepción programada para la primera fase resultó fallida.

Se contactó por separado con los dos grandes Tour Operadores suizos, quienes en principio demostraron tener poco interés en participar de una forma activa en la organización del acto. Con uno de ellos se convino, no obstante, contactar de nuevo después de Semana Santa, para, a la vista de las circunstancias del momento, decidir su colaboración.

El ambiente captado es pesimista. Se mencionó que las ventas han descendido en un 60%. Al parecer, además de motivaciones de orden # coyuntural, se dan en este caso las políticas, ya que, sin tener una decidida postura hostil, como puedan tenerla los Países Escandinavos, e incluso Holanda, se adopta en ese país el papel de espectador imparcial no comprometido pero tampoco simpatizante. Al menos esto es lo que se ha intuído.

Especial susceptibilidad acerca del acaecer político-social en España, y del laboral en Baleares, referido a la posibilidad de las huelgas del personal de hostelería.

Problemas interiores de desempleo, reducción de horas extras y de reivindicaciones laborales, perspectivas de huelgas que se anuncian públicamente por las calles de Zurich.

Preferencia por Grecia y Túnez.

Mucha nieve acumulada en las montañas de los Alpes, que retienen a los aficionados a los deportes de invierno en detrimento de la compra de vacaciones al sol.

Convencimiento de que, agotadas las plazas en los países de moda, el comprador inexcusablemente tendrá que ir a España.

Excepticismo acerca de la viabilidad del anunciado aumento del coste en un 10% para los meses de alta temporada de este año.

Hasta aquí, llana y lealmente expuesto queda lo hecho y lo percibido. Cada quien sacará su propia conclusión. La del que suscribe se concreta en que, ahora más que nunca, es preciso afrontar el desinterés y las caras largas, para intentar que Mallorca, y en especial el término de Calviá, continúe gozando del favor del turista europeo.

En Peguera y Palma Nova a 30 de Marzo de 1976.

Firmado el Secretario de la Comisión

SEBASTIAN JORDANA PUIGPINOS

Agradecemos a la Comisión Informativa de nuestra Asociación de Vecinos el habernos facilitado la publicación de este interesante informe. Ante la situación que en él se refleja, "qui és confrare que prengui candela".

V. M.

PARLAMENTO QUE, TRADUCIDO AL ALEMAN, FUE LEIDO A LAS AUDIENCIAS
DE FRANKFURT Y DUSSELDORF.

Damas y caballeros; queridos amigos:

Desde hace años, esta Comisión que hoy preside el Concejal del Ayuntamiento de Calviá Sr. Pizá, reuniendo en esfuerzo común a los representantes de las Asociaciones de Vecinos de Peguera y Palma Nova, ha venido visitando en misión de Promoción Turística y de buena voluntad diversas zonas y ciudades de esta República Federal, donde con tantos amigos contamos.

Cada año se nos ha acogido con mucho cariño, escuchando siempre con atención. Por ello, sinceramente creemos que, en la medida de nuestras posibilidades, hemos aportado nuestro grano de arena para ayudar a los agentes de viajes y Tour Operadores a conseguir el éxito que supone la actual corriente turística alemana hacia Mallorca, y concretamente a las zonas de Peguera y Santa Ponça, comenzando ahora de forma incipiente a dirigirse a Palma Nova y Magaluf.

Este año, de nuevo el portavoz de la Comisión, José Schmidt, quien les habla, está con Vds. Mi misión, como siempre, es la de recordarles las excelencias de Mallorca y en especial las de su zona sud-oeste, por donde se extiende la demarcación del Ayuntamiento de Calviá, que comprende el litoral de Illetes, Portals Nous, Palma Nova, Magaluf, Santa Ponça, Peguera y Cala Fornells.

Aunque parece frase hecha, tengo inexcusablemente que referirme a nuestras playas y a nuestro mar. Las primeras, de arena siempre blanca; el segundo, muy azul, más, mucho más, que durante los próximos pasados años. Ello es así porque nuestro Concejo Municipal y todos nosotros en general hemos dotado a nuestro territorio de plantas depuradoras de aguas, que funcionan debidamente, y evitan la polución. Hemos invertido muchos millones de pesetas, en nuestro empeño de mantener las constantes ecológicas dentro de un estricto nivel de salubridad y de respeto a los valores estéticos del paisaje. La tarea ha sido dura, pero ha merecido verdaderamente la pena, todo en beneficio de nuestros visitantes. Teníamos, y tenemos también, la obligación de preservar en la máxima medida que nos sea dable, esas zonas de nuestra isla privilegiadas por la naturaleza, que componen e integran la costa sud-oeste de Mallorca.

También se ha procurado que nuestros pueblos, aldeas, calles y urbanizaciones, sin perder el carácter que les es propio, adoptasen un matiz más a propósito para el buen uso del turista, tanto en su apariencia como en su funcionalidad.

Por último, y respecto a este orden de cosas, me permito resaltar ante su atención el hecho evidente de que hoy en día, y por primera vez desde hace mucho tiempo, la Administración Pública, en nuestra Isla, ha recuperado el camino perdido en su carrera con la iniciativa privada. Se están acabando los desastres y fracasos consecuentes de la explosión que en su día produjo el "boom" turístico, que desbordaba, con mucho, cualquier previsión hecha por parte de la Administración. Proyectos tan importantes para nuestra zona como son: la conducción de agua potable pura desde presas situadas en las montañas, en donde se pueden pescar incluso truchas, hasta la construcción de una autopista, última que se construye en la Nación en régimen de libre peaje, que nos une a Palma, capital de la Isla, en un corto trazado que respeta el paisaje y la costa, son ya realidad.

Todos sabemos bien que el quehacer político es asunto completamente ajeno al turístico, si bien sus condicionantes influyen sobremanera en el desenvolvimiento de este último. Por ello quisiéramos hacer una breve referencia de nuestro punto de vista acerca de la situación que puede plantear el cambio político que se está operando en estos tiempos en nuestro país:

Tanto el Rey de España como su Gobierno y el mismo pueblo español, están hoy en día empeñados en transformar las instituciones políticas españolas en otras homologables a las de cualquier otro país europeo. Ello comporta los naturales riesgos inherentes a la mutación de la cosa pública durante tantos años establecida. Estos riesgos, que no sería correcto que soslayásemos ante Uds., afectan o afectarán, según nuestro criterio, y por sentido lógico, a las zonas y ciudades más densamente pobladas e influyentes desde el punto de vista industrial y económico del País. Estos lugares, es obvio hacer resaltar que se hallan en la Península. De ningún modo parece previsible que la conflictividad alcance a Mallorca, Isla de tradicional economía rural, donde la única verdadera industria es la del turismo, contraria por su misma esencia a crear condicionamientos que perturben su natural desenvolvimiento, o a crear incomodidades a nuestros visitantes, que en última instancia son quienes enriquecen al País y a todos sus habitantes.

En razón de todo lo expuesto, señoras y señores, deseo que acepten mi sincera manifestación, hecha en la representación que ostento, de que Mallorca en general y la zona de Calviá en particular, de hecho, está ahora mejor preparada que nunca para recibir a sus clientes y conciudadanos, y que el mejor valor que se puede adquirir de entre todos los ofertados en cualquier folleto de viajes, es hoy por hoy, y me parece que por bastantes años venideros, el de comprar unas vacaciones en Mallorca, y ¿cómo no? en Peguera, Santa Ponça, Palma Nova o Magaluf.

Sean Vds. bienvenidos, y muchas gracias por su amable atención.

Realment no passen d'una dotzena els sacerdots i religiosos que treballen en contacte directe amb el món obrer. D'aquests, només la meitat estan ficats en el sector més deprimit d'aquest món. Que actualment és el de l'hoteleria. També podríem parlar d'altra mitja dotzena de monges.

Ells han viscut de prop en la pròpia carn el drama dels aturats. El drama, sí, perquè l'assumpte cada dia va adquirint caïres més dramàtics. Qui se'n vulgui certificar, que faci una volta per la residència "Las Margaritas" o pel bar "Acolliment".

L'horitzó no s'aclareix gens. Uns amenacen amb anar a la vaga. Altres diuen que no poden tenir en compte peticions utòpiques. N'hi ha que tanquen l'hotel perquè no volen arriscar els doblers. Per una banda es fan acusacions d'inconsciència i de politització. Per l'altra plouen les recriminacions de mesquinesa, insolidaritat i egoisme. Enmig, una massa nombrosa a l'espectativa, sense feina, amb la família llunyana, amb menys esperança cada dia que passa.

Una representació dels membres eclesiàstics abans anomenats visità el Bisbe per tal de poder anar tirant el carro endavant. De l'entrevista en van sortir algunes coses clares. Per exemple la iniciativa del Bisbe de recollir mig milió de pessetes de la Caixa Diocesana, altre mig milió de quatre importants parròquies de Ciutat i 200.000 dels canonges. Aquesta quantitat respectable servirà per enfrontar els problemes greus d'aquestes persones que vénen de la Península amb un farcell a l'esquena, que no tenen on anar a dormir ni amb què omplir-se l'estómac.

Concretament, l'esglèsia mallorquina ha habilitat un bar-restaurant pels més necessitats (Bar "Acolliment"). Qui pot paga, i qui no pot no paga. Hi ha unes certes normes internes respecte de l'alcohol i la solidaritat. També ha posat en funcions la residència "Las Margaritas", que té cabuda per més de 90 persones --en els soterranis i les cuines, sense exclusió-- que haurien de dormir damunt la platja de l'Arenal o davall qualsevol pont. Finalment, ha cedit l'edifici de La Sapiència, dependència de l'antic Seminari, davant l'afluència inesperada d'aturats.

El tipus de gent que freqüenta aquests centres és variat. No cal negar que un petit porcentage el forma gent tarada i, en general, mancada d'afecte. Però la gran majoria ha vingut a trobar una feina a l'hotel --com altres anys-- i estan disposats a agafar-se a lo que surti. Sofreixen per haver de demanar vint pessetes per l'autobús; senten trepitjada la seva dignitat en parar el plat a la Misericòrdia o al Patronat Obrer.

Per sortir a l'encontre de recels i prejudicis, diguem que el comportament de la majoria dels aturats és respectuós i ple d'agraïment. Fan menys renou que en moltes altres residències. Hi regna un notable esperit de solidaritat. Hi ha, és cert, dos o tres embriacs que cada nit lluiten per endevinar el portal de l'edifici.

Tota aquesta labor que fa l'Església és pura suplència. Senzillament actua on els altres organismes més adequats deixen d'actuar. Però tal volta haurà estat l'ocasió perquè l'Església mallorquina i el món obrer vagin cap a una reconciliació. Per aquesta vegada, almenys, pareix que en aquest punt l'Església ha sabut estar a l'altura de les circumstàncies.

Como saben nuestros lectores, recientemente fue aceptada por el Sr. Gobernador Civil la dimisión de D. Nicolás Morell Cotoner como Alcalde de Calvià. Ha pasado a ocupar su sillón, como Alcalde Accidental, el Primer Teniente de Alcalde D. Guillermo Payeras Estrany.

A propósito de estos hechos, "VORA MAR" se complace en publicar la siguiente colaboración, que sin duda refleja los sentimientos y opinión de buen número de personas arraigadas en esta parte del Municipio que es Peguera.

Hasta siempre, Sr. Morell!

No quiero decirle adiós aunque haya cesado como Alcalde de nuestro Municipio. Siempre será bien recibido en él, especialmente en Peguera. Estamos totalmente convencidos de que dijo la verdad al afirmar: "He hecho todo lo que he podido".

Nosotros le agradecemos el que nos haya escuchado; el que el Ayuntamiento haya adquirido para Peguera el pinar de la "Platja Gran" porque todos los de aquí, en el fondo de nuestro corazón, lo considerábamos ya un poco nuestro; le agradecemos el que haya asistido a nuestras Asambleas de Vecinos; el que haya animado a nuestro Club CADE, el que nos hicieran el honor de presentar en el Local Social del Club la exposición de la sección de Fotografía de los Premios Calvià...

Por todo ello, y por su sencillez, por su humanidad, le damos las gracias, Sr. Morell, y por eso no queremos decirle "adiós"; más bien "hasta siempre!".

Aprovecho para dar la bienvenida al nuevo Alcalde Accidental, Sr. Payeras, y como que le conozco personalmente, creo con toda sinceridad que ocupará dignamente el difícil cargo que le ha tocado en "suerte", pues no lo considero ninguna chiripa.

Le pido también al nuevo Alcalde que nos escuche, pues son muchos los problemas que tiene Peguera. No somos contestatarios, pero cuando hablamos del Ayuntamiento lo hacemos con un poco de pesimismo y desesperanza; creo que con motivo, pues hay cosas que en el transcurso de varios turnos de Alcaldes se nos ha ido diciendo que se harían y todavía siguen igual.

Finalmente quiero recordar al Alcalde Accidental y a toda la Corporación Municipal, a través de estas líneas, que el "Pla de Peguera" linda casi con Àndratx, pero también pertenece a Calvià.

En nombre propio y de todo Peguera: bienvenido a la Alcaldía. Ojalá podamos anotar muchas cosas positivas en su Haber al final de su mandato, cuando se cumpla una vez más el sabio proverbio mallorquín: "Mai moren Batles".

A. G.

mai moren

BATLES

"TRES DIES A LA VALL D'OR" (I 3)

DISSABTE 4 DE GENER

A les 10 d'es dematí es despertador anà a tocar a cada porta. Allò pareixia un corté, però sense orde. Qui primer botava d'es llit tenia possibilitat de berenar de llet de pot "La Lechera" amb cafè que no tenia perdó de Déu: Es primers que s'aixecaren foren En Nardo, Jaume i Miquel, que se'n volien anar prest; després En Juan, En Tià, es capellà, En Bruno i En Manolo; llavonnes En Toni, que l'hagueren de treure d'es llit perque s'hi havia aferrat com una pegellida.

Qui no pogué beure cafè amb llet, begué "tea", i qui no, no begué res. En Juan i En Miquel i En Jaume, després de berenar se posaren a fer dissabte a sa foganya i a ses seves cambres, per porer esser an es tren a les deu i mitja. A les deu i quart partiren cap a s'estació. De cap manera pogueren arribar a temps; només de baixar ja degueren emple ar es quart d'hora.

En Nardo desfeia es llits i aplegava es llençols. En Bruno i En Toni agrenaren un poc i després desaparesqueren i no else tornàrem veure. En Manolo escurava tasses i tassons. En Tià eixugava i feia neta sa cuina de butano. El "padre" agrenava i duia es plats i tassons an es rebost.

Acabada sa tasca de llimpiesa, quedà tot més net que una plata. Lo que sempre quedarà serà sa marca de que noltros passàrem per allà, perque En Toni i En Tià escrivieren a sa porta d'es seu quarto: "Antonio, joven y guapo" i "Sebastián, joven y guapo" (i lo bo és que a lo millor s'ho creuen). En Juan i En Bruno també firmaren. I En Nardo, per no esser menos que ets altres, posà: "Aquí dormí 3 días un estudiante que no quiere pasar a la inmortalidad". Crec que si es capellà els hi troba, hi queden amb so nas aferrat.

Tancam portes i finestres, heu deixam tot ben arreglat, i sortint tots es que quedaven, que eren pocs (D. Pere, En Tià, En Nardo i En Manolo), se despe diren d'aquella morada (a la qual crec que tots noltros ja li havíem posat estimació) cantant allò de "Adiós con el corazón..."

Baixàrem a poc a poc, perque tot es temps mos bastava, i en arribar a la mitat d'es torrent mos trobam amb tres "bichos" que se coneix que no havien pogut agafar es tren. Res, mos n'anàrem tots junts manco dos (En Toni i En Bruno, que pareixia que havien desaparecut d'es mapa). Anàrem a comprar pa per porer dinar. En Nardo torna comprar poma confitada, que jo no sé com no li va fer mal tanta poma.

D. Pere i En Nardo anaren a tornar ses claus a sa "recturia", on foren rebuts per "s'excel.lentíssim i il.lustríssim Senyor Rector Arxi preste de Súller". Else rebé molt bé, encara que En Nardo diu que xerraven "un mallurquí un poc massa cult, que ell trubava que feia Pep". Res, li pagaren sa llimosna d'es tres dies: 225 pessetes, cosa que jo no critic.

Tornaren a sa plaça i li envelam cap a Fornalutx; de totes for-

~~ANTONIO~~ ~~JOVEN~~
~~Y GUARO~~
~~SEBASTIAN~~
~~JOVEN~~ ~~Y GUAPO~~

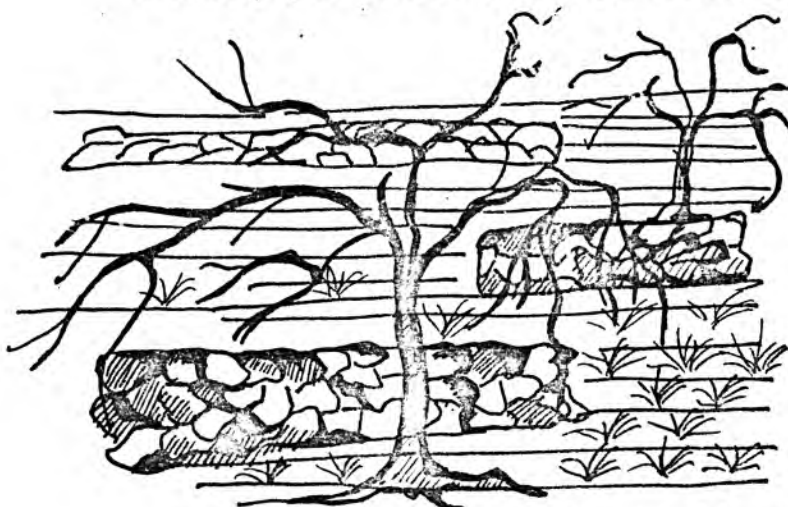
mes es tren no partia fins a les cinc. En Tià i En Jaume tenien fam, i no mos quedà altre remei que aturar-mos allà on fos, que va esser dins un torrent, on cadascú dinà de lo que duia o de lo que poria.

En Manolo, que com que assistí a sa comèdia de "Es Metge Nou", prengué exemple de ses paraules d'En Mateu de s'Estany amb allò de "*Robatòrum per menjatòrum no és peccatòrum*", i s'enfilà a sa marjada per coir una taronja més temptadora que sa poma del Paradís. Però no hi ha via manera: es cul li pesava massa, i hagué d'esser substituït p'En Tià, que no feia sa prima, i no sé com, però hi va pujar; allò és una llembrina. En coí dues, una p'En Nardo i s'altra per ell, que la se menjà després de torrades ses arengades que havia comprat. En Miquel se menjà un pa de devers un quilo; jo no sé com li va quebre dedins.

Quan haguérem acabat tornàrem atravessar es torrent, que duia aigo. Quan En Miquel va anar per passar, En Nardo li tirà una pedra dins s'aigo, que el deixà com un pop; aquell se pensava que no l'esquitxaria tant. Una vegada més el pobre Miquel va esser s'afortunat; sempre n'hi passen de coses! No, i encara no hem acabat.

Sortits d'es torrent seguïrem cap a Fornalutx, però ho trobàrem massa enfora i teníem por que es temps no mos curtetjàs per agafar es tren de les cinc. Passà en aquells moments un homo d'aspecte pagès (en cara que no tant com noltros), i mos digué que més aprop estava Biniaraix.

Dit i fet, ja som partits cap allà, per un caminó de síquies que s'obria pas entre horts de llimoneres i tarongers carregats de fruita.

De tant en tant (cada dues passes) en despenjàvem qualcuna, tots manco D. Pere i En Miquel, que quan ja dúiem uns deu minuts de camí l'homo se decidí a coir una llimona, i tots quants érem protestàrem, cridant ben fort: "Lladre, més que lladre! Deixa sa llimona o cridarem l'amo!". En Miquelet, que per part meva jo ja l'hauria fet sant, sense tenir sortida tirà sa llimona, per lo que pogués venir. Després li demanàrem: "¿Per què l'has tirada, Miquel?" I ell digué: "No l'he tirada, m'ha caiguda". Sort que només li caigué, perque anà a parar deu metros enfora. Ara pensau si l'arriba a tirar!

Arribàrem a Biniaraix. No hi havia ni una ànima p'es carrer. Entràrem dins sa iglèsia a veure es Betlem i quatre quadros antics que a noltros mos paresqueren bons. En Tià volia pujar an el Cor, però no ho conseguí perque ja mos n'anàvem cap a Sóller.

Arribàrem a sa Ciutat de ses Taronges devers les quatre i mitja. Pujàrem tots cap a s'estació manco es capellà, que s'aturà a beure un cafetet (ja n'anava endarrer de beure cafè normal!). Ets altres, mentres tant, feren befa a una senyora negra amb un vestit que pareixia una bubota.

Anàrem a comprar es tiquets, però estava tancat: era massa prest. Mos asseguérem a un banc que hi havia per allà dalt. Vengué es capellà, i En Nardo darrere, perque segons diven mai se'n va de ses seves faldes (encara que no dugués sotana ni "matrícula").

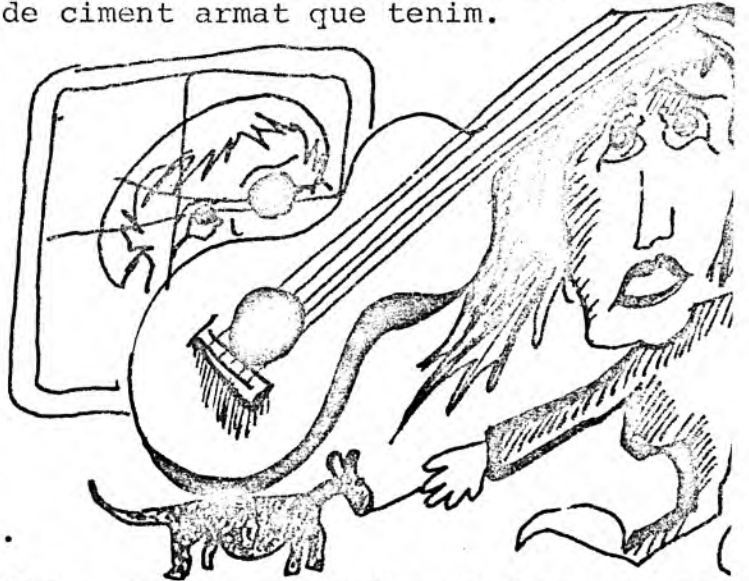
Tornam a fer coa abaix, i llavor sí que estava obert. Compram es billets i pujam an es darrer vagó. I En Toni i En Bruno sense venir! Ja mos començàvem a preocupar. Però crec que ja tenen es seus anyets per sebre lo que fan. Degueren agafar es tren primer de s'horabaixa,

un abans que noltros.

Ben asseguts estàvem quan entra un grup d'al.lots i al.lotes, la majoria de La Salle i Trinitàries, que havien anat a passar es dia en es poble. Quan entraren, En Nardo digué an es capellà: "Ja armarem 'ca chondeo', amb ses seves giterres!" Però En Jaume s'hi oposà, perquè en coneixia un parei, que no eren dos. Un company seu, En Pep, duia gitterra, i no importà que mos presentassin: es mallorquins mos presentam totsols; basta veure sa cara de ciment armat que tenim.

Posat es tren en marxa, començàrem a cantar: òpera, sarsuela i demés... no cançons, sinó estrofes que no tenen nom, i tot es camí igual: sortint i entrant dins es vagó, no a totes hores perquè es viatge només dura tres quarts.

Es vagó era tot per noltros es joves. Coneguérem un parei d'al.lotes, i tot es camí cantàrem. En Jaume i ets altres se fixaren amb una nina que duia calçons molt parecuts an es de Na...

Arribats a Ciutat, mos despedírem amb sa coneguda cançó ara de moda (perque encara que es veis no heu vulguin reconèixer, tot torna: "Adiós con el corazón". Baixàrem, i ja som partits de d'allà cap an es correus de Peguera.

P'es carrer anàvem tots xerrant amb sa gent que passava: fèiem es pagès... o el volíem fer, porque tots quants som no importa fer es pagès; som una guarda de pagesos, i segons m'han dit, una partida de "vastos" (o "bastos", lo que volgueu).

P'es carrer d'ets Oms passava un vei amb una capa de ses que s'usen ara, blava, i per dedins de vellut vermei. En Tià li tirà es "piro no" no... (bono, ja he perdut es compte!), dient-li, no a ell, sinó in directament: "Jo havia vist al.lots ye-yés, però padrins brusqués no".

Arribats a La Rambla, En Tià tornà actuar. Passant per una floristeria amb molts de clavells vermeis (i molt vermeis), ell en comprà dos (un per N'Aina i s'altre per Na Maribel), que li sortiren tan vermeis que li costaren 9 pessetes. Des d'es principi d'es passeig fins an es final, anava imitant En Charlot; i tan bé heu feia, que dues al.lotes que el miraven se posaren a riure, pensant d'ell una cosa que tots estam segurs que no és. I ell, quan heu va veure, les va dir: "M'han enganat!" Contestaren elles: "¿Qui, una al.lota?" --"No, valien vuit pessetes i me n'han fetes pagar nou!" I seguí es seu camí.

Anàrem a comprar es billets, que com es clavells són vermeis. Pas sàrem davant tothom; a noltros ningú mos atura: som com es "jinetes" de s'Apocalipsis, encara que siguem més de quatre.

Es presentaren llavonses En Toni i En Bruno, que per lo vist havien anat an es cine (i menos mal que només anaren an es cine). Un altre pic a La Rambla. Hi havia un autocar casi ple; sols en mancaven tres o quatre, i no hi cabíem tots. Només se n'anaren En Toni i En Bruno; ets altres esperàrem una estona més.

Mentres tant, En Tià seguia fent moneatades. Just en aquell moment es presenta una dona amb aspecte de bruixa, que En Nardo digué: "Ja basta amb sa d'es ping-pong!" Però aquesta era una altra cosa: li faltava s'aigo d'es bril. Se tractava, ni més ni manco, que de "Na Bel sa Loca".

S'aturà a xerrar amb En Tià, dient-li: "I voltros, quapos, ¿que s'ou marietes?" I En Tià, clar i llampant li digué: "Senyora, per mi ha errat sa carrera". An En Jaume i an En Nardo los demanava sa mà. En Nardo se limitava a no dir res, perque va veure que no estava en sos seus cabals. En canvi En Jaume, a tot lo que ella li deia li contesta-va amb una paraula més d'estiu que d'hivern: "Osray". I ella digué: "Aquest és pardal!"

I en veure que no poria fer res amb noltros, ni mos pogué dur an es jutjat, se posà a donar sa mà a tots es joves que passaven, que ben encorreguts l'hi donaven de mala gana. Se n'anà, gràcies a Déu. Quina pesadilla, aguantar allò! Pareixia un batalló!

En haver fuit s'altre correu, pujàrem a un molt gran i nou. Es conductor era En Simó, gran amic d'En Tià. Abans de partir férem sa xerradeta. Tots mos asseguérem darrere, i si coneixeu En Simó sabreu que és un poc "campechano". En començà a dir un parei, inclús davant es capellà, que feia sa mitja i no deia res, fins que En Tià li digué que era es capellà de Peguera. En Simó, tot tranquil, s'exclamà: "Animals! Jo que l'havia pres per un d'ets altres, un ye-yé més!". Això per culpa d'es defecte d'es capellà, de no dur "matrícula". Un dia es "piojos verdes" l'aplegaran i li posaran una multa que haurà de vendre sa iglè sia i es sants de dins la sacristia per pagar-la.

En Tià regalà es barret an En Simó, que no el volia de cap de ses maneres, però fent sa beata el prengué. Després convidà a un caramel-lo a una nina. Es nostro primer ministre també tengué xupera, i darre-ra ell xupàrem tots, manco es "pinche", que digué que no (i no és que no en tengués ganas). En Miquel també xupava, però es seus pensaments estaven en ses 39 pessetes de sa tarta que En Tià li prengué.

Amb s'inxufe d'En Tià damunt En Simó poguérem fer renou a voler. Tot es temps cantàrem, i de tant en tant n'amollàvem qualcuna. En Tià no deixava ensumar es clavells perque no se gastàs s'olor. Res, qui no va arribar escanyat va esser perque no va voler.

Mos aturàrem (o més ben dit: En Simó s'aturà) davant es Club, i a beure com a xots s'ha dit! Es capellà convidà a palo (que és lo que ne cessitam tots), i es "quefe", revolucionari, va beure conyac.

Es clavells varen esser entregats de mala manera: igual que tirar una "almohadilla" a sa plaça d'es toros.

... I com que sa mà em fa mal i estic cansat d'escriure, a sa pròxima excursió ja mos vorem...

LLEONARD MUNTANER

Mi artículo "*Ir al extranjero*", aparecido en el número de enero, parece que hizo más *mella* que ningún otro entre nuestras gentes. Por lo menos es la primera vez que, de un modo particular, los amigos que leen "VORA MAR", que de cada día son más, me lo han comentado: algunos no estando de acuerdo, otros no encajando según qué versiones, y otros aceptándolo por completo. A mí me gusta que los lectores comenten lo que escribimos, que por eso nos esforzamos en hacerlo. Sin entrar en polémicas, me dejé en aquella ocasión bastantes cosas por decir, que hoy, con este nuevo artículo, quiero tratar de prolongar.

Todo español, el español consciente, se interesa por "el qué pasa" con la contratación de trabajadores en aquellos confines. La cosa está mal, como tantas otras que hoy son problema en Europa. Referente a ello, digamos que en Suiza se ha dicho "stop", sobre todo al obrero sin cualificar. Y de momento se prefiere importar material de otros países que producirlo el país mismo, puesto que así se evita la "invasión" de más inmigrantes, que a la larga son problema. Al menos, es la experiencia de los años pasados. En cuanto a los trabajadores allí contratados, de momento no hay peligro de *expulsión*, puesto que están realizando trabajos que los suizos rechazan. Ya es conocida la "votación" del "SI" a favor de ellos, de hace tres años.

Siguiendo con el tema del anterior artículo, diremos que Francia nos está dando ejemplo. Francia obliga a sus universitarios, a los que salen con un flamante título en el bolsillo, a pasar por una escuela de trabajo manual, para que además de tener un título universitario, si viene el caso, se puedan ganar la vida trabajando de carpintero, mecánico, empapelador, etc.

Digo que es un ejemplo, porque aquí en Mallorca, y en Andratx concretamente, en esta época de crisis, muchos trabajadores cualificados han optado por el empleo más seguro y firme. Yo he visto, y veo, cómo carpinteros, carniceros, cocineros, etc., jóvenes sobre todo, han dejado el oficio, bien retribuido como se sabe, y sin faltarles trabajo, para entrar de plantilla en la Policía Municipal local. Cargos que, para mí, solamente tendrían que ser ocupados por personas que por enfermedad o caso similar (como es el cierre de alfarerías, fábricas de aserrar maderas, etc.) tienen, después de muchos años de ejercer, que concluir por abandonar el trabajo con que venían ganándose el pan. Si nuestros Ayuntamientos dan tantas facilidades ofreciendo puestos *seguros*, escogiendo para ellos a hombres que antes ocupaban un trabajo cualificado, pronto, y ya es así, nos estamos quedando sin carpinteros, sin albañiles, sin cocineros.

Volviendo a la inmigración, Francia y Alemania esperan mandar a los estudiantes con títulos (puesto que los países ya tienen sus puestos acaparados) al Tercer Mundo, que es la gran esperanza de Europa. Es decir, que Europa pueda mandar allí contingentes de gentes, de trabajadores y universitarios de todos los ramos. Naturalmente que Norteamérica juega una gran baza: sin el capitalismo yanqui, pocas cosas se pueden llevar a cabo.

Atención, pues, al desarrollo, a este nuevo polo industrial, gran esperanza de Europa cara al mañana, que puede ser, y debe ser, si no queremos continuar viviendo con relativa tranquilidad, el Tercer Mundo.

Creo que este grano de arena sobre el *extranjero* puede contribuir a ayudar a nuestros lectores a comprender a Europa, puesto que pocas cosas se nos enseñan por ahí sobre el mismo. Y yo que he estado en el *extranjero*, creo que para comprender más a España, es necesario que se nos diga más sobre Europa.

*Hablemos un poco más
sobre el extranjero*

Gabriel Tomàs

Si heu llegit la premsa darrerament, i sobre tot la darrera setmana de març, vos n'adonareu que la cosa es posa malament de veres.

Tenc la impressió de que això de parlar tant de crisi i més crisi, ens havia despistat un poc, i en realitat la crisi no ens ha afectat gaire. Potser mirant els llibres de comptes i els estalvis al Banc (millor dit, als Bancs) ens adonem que no han seguit la línia ascendent dels darrers anys, però mira: milló més, milló menys, anàvem tirant.

Però ara... sembla que l'assumpte s'embruta i no hi ha forma d'aturar-lo. Ai mu-mare! La quantitat de coses que no van...! Mirau:

El "Mare Nostrum", la mar "*de deliciosas y tranquilas calas con limpias y frescas aguas, sombreadas por frondosos pinos*", a poc a poc se va perdent irremissiblement. Ben aviat tot el Mediterrani (segons alguns bil·legis) serà semblant a una platja que jo sé, quan a l'estiu la mar ens emporta les aigües de ben enmig de la Badia (sí, sí, ja sé que això està superat fa un parell d'anys). Lo de "*frondosos pinos*", també ben aviat els haurem de cercar amb lupa, i al no trobar-los haurem de dir més bé: "*sombreadas por ridiculos gigantes de cemento*". Tal és el desastre que hem fet amb el nostre paisatge.

Els estrangers, cansats al cap i a la fi de tot això, amb la seva mania d'anar-se'n enfora a l'estiu, sembla que faran anques enrera:

Els alemanys que no volen les nostres "*quijotescas*" campanyes de promoció. No sols això, sinó que diuen que no vendran i s'estimen més anar a Grècia o a les illes del Mar Egeo (supòs que ja haurem vist la revista "STERN" famosa i el seu article). I encara més, els hi fan una publicitat de lo més fineta. A nosaltres ens foten, publicant aquelles dites xoses fotografies de l'habitació amb cinc llits, cambres mal arreglats, etc., etc. i etc. (alguns pensam: "Menys mal que no saben la mitat de l'afer, i que n'hi ha de coses xerequetes! ¿oi?").

Els suecs ens fan el "boicot", perquè al cap i a la fi són molt homes ells, i ningú té dret a dir falsos testimonis i coses que no saben certes (ben fet, Olofet!). Però d'aquesta banda no ens nem de preocupar: com ja ha dit qualcú, "ens bastam a nosaltres mateixos"... i el Mercat Comú a fer punyetes.

Els anglesos, pobres, estan també molt malament, amb el seu "pound" que davalla de valor com menjar truites. Està clar que s'estimaran més fer altres coses que gastar lo poc que els hi queda.

Per més befa, els "tours operators" diuen que d'això de pujar els preus ni se'n parli. Jo pens que si seguim així, haurem de mantenir els turistes tres setmanes per quatre pessetes, i en anar-se'n donar-los una propina.

Però, i aquí ve lo pitjor, no sols són els estrangers que ens fallen. No: els propis treballadors no fan més que demanar i demanar. Ens amenacen amb vagues, fan assemblees i duen En Tierno Galván. Si al manco fessin lo que han fet fins ara, tendríem una mica de sortida i podríem fer un parell de duros a costa seva.

Amb una paraula: que per ara, almenys, s'ha acabat de canviar de cotxe cada any, de comprar apartaments cars i tendes, de fer bons xalets a les afores. Sembla que ens haurem de conformar anant tirant de mala manera. Pagam ara les conseqüències de la política econòmica del "feis el que volgueu, però enviau les divises de cap al Centre". S'ha acabat això de "chupar del bote": "el bote" s'ha esgotat (millor dit: l'hem esgotat).

Però si voleu que vos doni un consell, no vos desanimeu mai per mai. N'hi ha, de solucions. Jo, per la meva part, en tenc una (però no sé si és molt bona; jo no tenc molta imaginació). Es la següent: Com que tendrem quantitat d'hotels i apartaments buits, ens dedicariem a plantar xampinyons i a engreixar gallines. Els capvespres ens reuniríem tots i faríem grans bauxes de truites amb xampinyons (a mi m'agraden molt). Més tard, a la fresca de la mar, contaríem les nostres vides passades, al temps que a les Platges de Peguera hi havia molts de turistes.

Francesc Jiménez

Tassa i mitja

Ahora, sentada aquí, ante una pantalla de luz, mis visiones no son usuales. Una casa roja y gualda ante mí, me inspira temor, mejor dicho, me lo produce.

Quiero ser en este escrito muy sincera, pero no puedo.

Las pinzas de tender se agarran en la blanca cuerda.

Ella, la radio, emite la novela. El fontanero, el bar, la condición de la categoría social.

--¿Aún no has descansado?

--Anda, vete!

La alfombra verde lisa y poco peluda, el camión que ruge allá abajo, en la calle, calle triste que yo no vivo.

Mentira!, todo es mentira, no seas débil, disimula, sabes hacerlo.

--Resignación, no ha muerto.

El sillón lee ahora mis letras y adopta una postura rígida, me arroja de la habitación, le desafío... Desafío la música del violoncelo, suave, melancólica, mi angustia aumenta, parezco un ser indeseable.

El siempre tiene compasión; yo, soy incapaz de matar.

Pido.

Después dormí y ahora estoy mejor, más apagada, sin ánimos de lucha, conforme con la situación, absurda situación que dicen ser un presente destinado a la mortificación.

.....

Enciérrate, no dejes que te encuentren, no dejes... que te hundan, aprende a vivir, a disfrutarlo todo, el encanto está repartido.

¿Dónde está tu sensibilidad? Aprécialo bien, vale la pena, aférrate a ello, no te pierdas, no dejes que te hundan, aprende a llorar, a enternecerte, grita, no es fácil, esfuérrate.

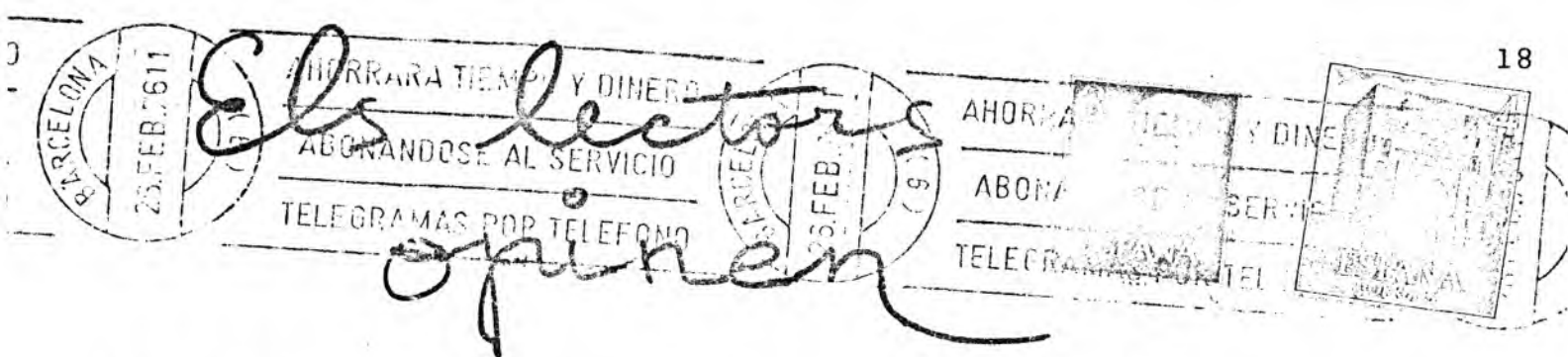
Coge la piedra y tírala lejos, alto, muy alto, y mira como cae, como rompe la estructura.

No te desplomes, refuérzate, mira el mar, la calle, míralos a ellos y bríndales una sonrisa, un salivazo, un grito desafiante. Ríete, ríete hasta reventar, no lo dejes, ríete aún, más y más, ríe hasta el final, deja que ella, nuestra madre final, ella, la que a todos adopta, te coja así, ríete, no basta, ríete mucho más, y luego, vete con tu mundo, tu mundo particular, vete... para no volver jamás.

C.L.W.s.T.O. PUF/ÑAC

UNA DE PAN CON
CHOCOLATE

CARTA OBERTA ALS "PREMIS CALVIA"

Per segon any consecutiu, l'Ajuntament de Calvià convoca pels interessats i per l'opinió pública els "PREMIS CALVIA"; això podria esser el titular de qualsevol periòdic.

Són sense cap dubte uns premis d'una quantia econòmica molt temptadora, propis d'un Municipi que ha fet seva, en certa mesura, la frase: "el primer Municipio turístico en ingresos económicos del país". Lo que ja no és tan clar és el *per què* han sorgit aquests premis amb tants doblers, quan al propi Municipi hi manca una cultura de base, que és la imprescindible per al desenvolupament d'una comunitat.

Em referesc a les escoles. ¿On són les escoles al terme de Calvià? La resposta oficial seria més o manco la següent: "En cada núcleo urbano hay una escuela o varias". Es cert, si ells entenen per escoles una aula on hi ha un sol professor i els alumnes de totes les edats estan plegats. Els joves i al.lots del terme de Calvià, sempre que les seves possibilitats econòmiques ho permetin, han d'anar a estudiar a Ciutat, amb la consegüent manca de cultura que representa per al terme. ¿Li suposaria un gran esforç a l'Ajuntament i al Ministeri d'Educació i Ciència una escola autèntica (amb professors especialitzats, edifici espaiós, divisió per edats i nivells, pedagogia educativa, etc.), enclavada al propi centre del terme, per exemple?

No és solament això, sinó que endemés aquests Premis pareix que sols pretenen donar publicitat de l'Ajuntament de Calvià, oblidant que la cultura no és el patrimoni dels erudits i els anomenats *intel.lectuals*, sinó que és un dret necessari per a tota persona. No pretenc afirmar, amb això, que els Premis hagin de desaparèixer, però sí pretenc dir que l'Ajuntament de Calvià no fomenta la cultura del poble que viu dins els seus límits territorials i artificials.

¿On és la tradició cultural del Terme de Calvià?

Els Premis han sorgit amb força econòmica, però culturalment han nascut morts. Crec que seria més profitós destinar aquests doblers (1.600.000 pessetes en premis, més la super-propaganda) en promocionar treballs d'investigació damunt el terme, formar biblioteques, escoles, etc....

La cultura d'un poble no són els premis (que endemés hi manquen premis literaris: novel.la, poesia, teatre, assaig...), sinó que la cultura és producte del poble i per al poble, i no papers i "negatius" ornamentals. Es necessita normalitzar la cultura, fomentar-la (cosa que no ha fet el nostre Ajuntament) i no treure de les mànigues, com un il.lusionista dolent, uns Premis on no hi ha ni tradició ni ganes oficials de fomentar la CULTURA (en majúscules).

Econòmicament, l'Ajuntament de Calvià no pot invertir aquest presupost en premis culturals perquè, endemés dels fets culturals esmentats abans, hi ha uns fets produïts pel turisme, que no pot oblidar i que no ha resolt a pesar d'esser "el primer municipio turístico... del país". Les depuradores que s'han construït no depuren gaire; la infraestructura (alcantarillat, electricitat...) ens té acostumats a les inundacions de cases i hotels i sempre cal tenir provisió d'espelmes; no hi ha "vivien-

das" pels nombrosos obrers que han fet de Calvià lo que és; el paisatge es destrueix; la contaminació marina i terrestre va en augment...

L'Ajuntament de Calvià no pot oblidar que ell no és un "mecenas" medieval, ni que els doblers de què disposa són producte de les contribucions econòmiques que estan obligats a aportar tots (o quasi tots, a la pràctica) els habitants del seu terme, els quals han de poder tenir el dret d'expressar els defectes que hi troben a un Ajuntament que pretén ésser representatiu d'una comunitat, però que els resultats reals són bastant negatius.

Caldria dir que les qüestions personals, les camarilles i els interessos econòmics dins un Ajuntament no ens permetran avançar gens en el difícil camí de la normalització A TOTS ELS NIVELLS de la nostra comunitat.

LA VERTADERA CULTURA I LA VERTADERA REPRESENTATIVITAT ES LA QUE ES FA COMPTANT AMB LA GENT DE LA COMUNITAT.

J. N.

CARTA AL DIRECTOR DE "VORA MAR"

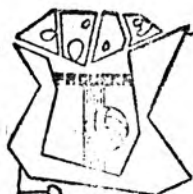
Estimat amic:

Us agraeisc cordialment la tramesa del vostre butlletí Vora Mar, que trob molt ben orientat com a labor social i de divulgació de la nostra cultura.

Us vull felicitar especialment per l'editorial del darrer número sobre la cooficialitat. Podeu tenir la certesa que la vostra tasca és ben profitosa i que som molts els qui la valoram com mereix.

Rebeu una salutació ben afectuosa del vostre bon amic

Francesc de B. Moli

TIRO CON ARCO

II CAMPEONATO INFANTILES DE MALLORCA

Día 24 de abril a las 17 horas, en el hipódromo "Son Pardo"

Distancias por edades: Hasta 7 años: 10 metros
De 8 a 10 años: 15 metros
De 11 y 12 años: 20 metros

Se ruega a todos los participantes presenten por escrito la fecha de nacimiento de cada niño, firmado por sus padres.

I CAMPEONATO DE MALLORCA PARA FEDERADOS

Días 19 y 25 de abril a las 8'30, en "Son Pardo".
Distancias: 90, 70, 50 y 30 metros.

VII CAMPEONATO DE BALEARES, los días 1 y 2 de mayo en Ibiza

Participarán la mayoría de los Arqueros del CADE. Saldrán a la 7 de la mañana del día 1 y regresarán a las 12 de la noche del día 2.

La mayoría de los arqueros viajarán en compañía de sus familias (unas 50 personas), aprovechando este puente de dos días festivos.

El viaje será subvencionado al 50% para los arqueros seleccionados, y para los demás habrá un buen descuento, tanto en el avión como en el hotel.

Deseamos suerte, y que den en la diana.

J. R.

" V O R A M A R " : Boletín Informativo del CLUB ARTISTICO DEPORTIVO (C A D E) DE PEGUERA.

Nº 22 - Abril 1976. Director: Pedro Orpí Ferrer.

Depósito Legal: P. M. 450 - 1974.

Edición realizada en la Asociación de Vecinos de Peguera.

I N D I C E

	Pág.
"Primera pàgina"	1
Peguera ayer y hoy	2
Parroquia.	3
Informe: Promoción Turística 1976.	4
"Esglèsia mallorquina i món obrer.	9
"Mai moren Batles"	10
"Tres dies a la Vall d'Or" (i 3)	11
Hablemos un poco más sobre el extranjero	15
"La crisi: tassa i mitja".	16
Una de pan con chocolate	17
"Els lectors opinen"	18
CADE: Tiro con Arco.	19
Indices.	20

COLABORAN EN ESTE NUMERO:

Adolfo Colomar	Josep Noguerol
Ana Gayà	Pere Orpí
Francesc Jiménez	Radio Popular
Sebastià Jordana P.	José Rubio
Teresa Jordana Tous	Gabriel Tomàs
Lleonard Muntaner	

PROTECTORES DE "VORA MAR":

HOTEL VILLAMIL	SEBASTIAN TORRENS ESTEVE
MINI-GOLF PEGUERA	JUAN SALOM SIMO
FAMILIA JORDANA	JUAN ESTEVA MIR
HOTEL "CALA FORNELLS"	ANTONIO JUAN PUJOL
HOSTAL FLOR LOS ALMENDROS	HOTEL BELLA COLINA
PANADERIA COLOMAR	BARTOMEU GAYA
CAJA DE AHORROS	APARTAMENTOS ARIANY
HOTEL DON MIGUEL - ROYAL	ESTANCO Nº 1
CAFETERIA FRANCISCO	BANCO DE CREDITO BALEAR
HOSTAL PORCEL	HOTEL VILLA REAL (Camp de Mar)
HOTEL "MAR I PINS"	PERLAS MAJORICA (Peguera)
SUPERMERCADO OASIS	NICOLAS MORELL COTONER
ULTRAMARINOS LOBA	

Domicilio Social del CADE: Carretera de Andratx s/n PEGUERA (MALLORCA)

NOTA: Los artículos aparecidos en este número, expresan únicamente la opinión de sus respectivos autores.

PORTADA: Original de Teresa Jordana.